

[Svend Auken]

Danmark kan bidrage med stærkt udbyggede kontakter til de baltiske folk, vore nye naboer, f.eks. ved den etablering af nordiske huse i hver af de baltiske hovedstæder, som Socialdemokratiet allerede foreslog sidste efterår.

Mange forudser en højredrejning ved de første frie valg i Østeuropa. Det vil i givet fald være en forståelig reaktion efter mere end 40 års kommunistisk diktatur, men jeg tror, pendulet vil svinge tilbage mod venstre, når det går op for folk i Øst, at de glansbilleder af livet under superkapitalismen, som medierne har indpodet, ikke har meget med den faktiske virkelighed, mennesker lever under, at gøre.

Jeg tror, folk fra Østeuropa ønsker økonomisk velstand, demokrati, fuld respekt for menneskerettighederne og en høj grad af social tryghed, men det er faktisk kun i de udviklede velfærdssamfund i Nordeuropa, at disse forhåbninger tilnærmelsesvis i praksis er realiseret.

Vedrørende foreningen af de to tyske stater er der megen frygt og skepsis i Danmark ved udsigten til et muligt, som man siger, Fjerde Rige af 80 millioner tyskere umiddelbart syd for vores grænse. Jeg forstår godt den frygt, men jeg nærer den ikke. Det tyske folk må naturligvis have national selvbestemmelsesret inden for de to tyske staters nuværende grænser ligesom alle andre folk, og vi må dele deres glæde over, at 40 års tvangsadskillelse nu er bragt til ophør.

Vi skal også arbejde for, at rammen for økonomisk samarbejde i EF og for sikkerhedspolitisk samarbejde i Europa bliver så smidig, at det bliver muligt at indpasse det nye Tyskland i et demokratisk forpligtende fællesskab. Mange tror, at den proces vil gå meget stærkt. Jeg hører nok mest til dem, der mener, at problemerne er så mange og så forskelligartede, at man gør klogt i at væbne sig med tålmodighed. Skuffelser i DDR må også imødeses, ikke mindst når alle CDU-vest's valglofter inden folkekammervalget skal indfries. Må jeg i øvrigt sige, at den måde, det valg blev vundet på, vil trække lange skygger i den fortsatte proces.

Tysk enhed har skabt frygt for den europæiske enhed. Derfor er der mange EF-integrationsstilhængere, der irrer for uovervejede planer om at skabe en europæisk forbundsstat, en slags ny superstat, omkring EF.

En sådan flugt ind i fremtidsutopier vil vanskeliggøre mulighederne for den reelle styrkelse af EF-samarbejdet, der er behov for på centrale områder, f.eks. for at opnå stabile valutaer og gøre en fælles indsats imod arbejdsløshed og med hensyn til miljø og sociale rettigheder.

Vedrørende den fremtidige udvikling i det sikkerhedspolitiske samarbejde er det helt afgørende, at Danmark virker aktivt for hurtige og effektive aftaler om nedskæring af antallet af kernevåben og om betydelige troppereduktioner. Gamle NATO-doktriner om såkaldt fleksibelt svar, ret til førstebrug af kernevåben og fremskudt forsvar må bl.a. med Danmarks støtte ændres i takt med den ændrede sikkerhedspolitiske situation.

Det er næppe i Danmarks interesse, at NATO-samarbejdet svækkes på kort sigt, men målet må naturligvis være en reduceret rolle for de militære alliancer i Øst og Vest til fordel for en fælleseuropæisk sikkerhedsordning i Europa. Det er en spændende, ny udfordring for NATO at påtage sig en konstruktiv politisk rolle i denne proces frem for som hidtil først og fremmest at koncentrere sig om de militære aspekter af sikkerhedspolitikken.

Hvor meget der kan spares på forsvarsbudgetterne her i landet og i de andre europæiske lande, kan ingen i dag sige, men perspektivet må da være mindst en halvering i løbet af 1990'erne. Tænk i øvrigt, hvilket løfterigt perspektiv der tegner sig for en fredelig anvendelse af milliardbeløb, der på denne positive måde i kraft af en øget sikkerhed frigøres! Forhandlingerne om en ny flerårig forsvarsaftale må givetvis ses i dette lys, men allerede inden da bør aftaleparterne naturligvis løbende diskutere, om der er forsvarlige muligheder for besparelser.

Vedrørende det fremtidige EF-samarbejde har Socialdemokratiet for længst givet klare meldinger om, hvad vi mener skal være dansk politik; sidst skete det ved folketingsdebatten den 30. november sidste år. I en styrkelse af det valutariske og økonomiske samarbejde mener vi fortsat at kampen mod den europæiske massearbejdsløshed, som er vor tids største problem i Europa, og som der desværre tales alt for lidt om, mindst må have samme rang som indsatsen imod inflationen.

Vi kan klart acceptere første fase i den såkaldte økonomiske og monetære union. Vi kan